

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

25 avril 2024

RÉVISION DE LA CONSTITUTION

**Projet de révision de l'article 7bis
de la Constitution, en vue d'ajouter un alinéa
régulant le bien-être des animaux**

Amendements

déposés en séance plénière

Voir:

Doc 55 3719/ (2023/2024):

- 001: Projet transmis par le Sénat.
- 002: Rapport.
- 003: Texte adopté par la commission.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

25 april 2024

HERZIENING VAN DE GRONDWET

**Ontwerp van herziening van artikel 7bis
van de Grondwet, om een lid toe te voegen
dat het dierenwelzijn regelt**

Amendementen

ingediend in de plenaire vergadering

Zie:

Doc 55 3719/ (2023/2024):

- 001: Ontwerp overgezonden door de Senaat.
- 002: Verslag.
- 003: Tekst aangenomen door de commissie.

12166

N° 1 de M. Van Quickenborne
(retiré)

Article unique

Compléter l'article unique par un alinéa rédigé comme suit:

"Cet alinéa n'est pas soumis au contrôle de la Cour constitutionnelle, des cours et tribunaux, ni seul ni en combinaison avec les articles 10, 11 et 24 de la Constitution ou avec les articles de la Constitution qui, conformément à l'article 142, soumettent la loi au contrôle de la Cour constitutionnelle."

JUSTIFICATION

Le présent amendement vise à préciser les discussions sur la portée de cette disposition.

Nr. 1 van de heer **Van Quickenborne**
(ingetrokken)

Enig artikel

Het enige artikel aanvullen met een lid, luidende:

"Dit lid valt niet onder toezicht van het Grondwettelijk Hof, de hoven en rechtribunals, noch in samenhang met de artikelen 10, 11 en 24 van de Grondwet of van de artikelen van de Grondwet die overeenkomstig artikel 142 de wet aan het toezicht van het Grondwettelijk Hof heeft onderworpen."

VERANTWOORDING

Met dit amendement willen we duidelijkheid scheppen in de discussie over de draagwijdte.

Vincent Van Quickenborne (Open Vld)

N° 2 de M. Loones

Article unique

Compléter l'alinéa en projet par une phrase rédigée comme suit:

“L’État fédéral, les Communautés et les Régions ne peuvent pas, sans justification raisonnable, réduire considérablement le niveau de protection offert par la législation et la réglementation applicables.”

JUSTIFICATION

Il ressort de l’avis du professeur émérite Jan Velaers et du professeur M-C. Foblets au sujet de ce projet de révision de l’article 7bis de la Constitution qu’il est préférable que le constituant adopte une position explicite en ce qui concerne l’existence d’une éventuelle obligation de *standstill* découlant du nouvel article 7bis de la Constitution, l’idée étant de faire apparaître clairement que cette position est expressément soutenue ou non par une majorité des deux tiers.

M. Van Quickenborne (Open Vld) a présenté dans ce contexte un amendement tendant à “compléter l’article unique par un alinéa rédigé comme suit: “Cet alinéa n’est pas soumis au contrôle de la Cour constitutionnelle, des cours et tribunaux, ni seul ni en combinaison avec les articles 10, 11 et 24 de la Constitution ou avec les articles de la Constitution qui, conformément à l’article 142, soumettent la loi au contrôle de la Cour constitutionnelle.””

Le cas échéant, des conséquences juridiques totalement incorrectes et infondées pourraient être déduites – *a contrario* – d’un rejet de cet amendement. Pour éviter cela et pour veiller à ce que la volonté du constituant puisse être clairement établie, il s’indique de présenter également un “amendement miroir” et de le soumettre au vote en même temps.

C’est la raison pour laquelle le présent amendement tend – de façon inverse à l’amendement précité – à compléter l’alinéa en projet par une obligation de *standstill* et plus précisément une obligation de *standstill* relative en vertu de laquelle l’État fédéral, les Communautés et les Régions ne pourront pas, sans justification raisonnable, réduire considérablement le

Nr. 2 van de heer Loones

Enig artikel

Het ontworpen lid wordt aangevuld met een zin, luidende:

“De Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten mogen het beschermingsniveau dat wordt geboden door de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet zonder redelijke verantwoording in aanzienlijke mate verminderen.”

VERANTWOORDING

Uit het advies van prof. em. Jan Velaers en prof. M-C. Foblets over het voorliggend ontwerp van herziening van artikel 7bis van de Grondwet is af te leiden dat de Constituante best uitdrukkelijk stelling inneemt m.b.t. een eventuele standstill-verplichting in het nieuwe artikel 7bis van de Grondwet, en dit op een wijze dat duidelijk blijkt dat een expliciete tweederdemeerderheid er al dan niet achter staat.

De Heer Van Quickenborne (Open Vld) diende in deze context het volgende amendement in: “Het lid wordt aangevuld met het volgende: “Dit lid valt niet onder toezicht van het Grondwettelijk Hof, de hoven en rechtbanken, noch in samenhang met de artikelen 10, 11 en 24 van de Grondwet of van de artikelen van de Grondwet die overeenkomstig artikel 142 de wet aan het toezicht van het Grondwettelijk Hof heeft onderworpen.””

Desgevallend zouden uit een negatieve stemming van dit amendement geheel onterecht en ongefundeerd verkeerde – *a contrario* – juridische rechtsgevolgen kunnen worden afgeleid. Om dit te vermijden en ervoor te zorgen dat de wil van de Constituante duidelijk kan worden vastgesteld, is het daarom passend om ook een “spiegelamendment” in te dienen en tegelijkertijd ter stemming voor te leggen.

Om die reden strekt het voorliggend amendement ertoe om het ontworpen lid – net op een tegenovergestelde manier dan het hierboven geciteerde amendement – aan te vullen met een standstill-verplichting, en meer bepaald een relatieve standstill-verplichting, op basis waarvan de Federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten het beschermingsniveau

niveau de protection offert par la législation et la réglementation applicables.

Si le présent amendement n'est pas adopté, il faudra en conclure qu'il n'y a pas de position claire et explicite du constituant selon laquelle une quelconque obligation de *standstill* découlerait du nouvel article 7bis de la Constitution, qu'il s'agisse d'une obligation relative ou *a fortiori* d'une obligation absolue.

Cet amendement est présenté en nom propre et pour des raisons purement juridiques. Il ne représente nullement la volonté ou les idées du groupe de l'auteur, pas plus que les siennes à titre personnel. Au contraire, il ne poursuit qu'un objectif juridique, à savoir aider à clarifier la question relative à l'absence d'obligation de *standstill*. L'amendement est utile à cet égard, l'objectif étant d'amener le constituant à exprimer clairement son intention. La portée de l'amendement se limite explicitement à cela.

En conséquence, l'auteur votera lui-même contre cet amendement dès lors que son groupe refuse absolument que la moindre obligation de *standstill* trouve son fondement dans le nouvel article 7bis de la Constitution.

dat wordt geboden door de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet zonder redelijke verantwoording in aanzienlijke mate mogen verminderen.

Bij ontstentenis van een positieve stemming van onderhavig amendement, zal dienen te worden afgeleid dat er geen uitdrukkelijke en geen duidelijke stellingname van de Constituante is om ook maar enige standstill-verplichting te ontlenen aan het nieuwe artikel 7bis van de Grondwet. Geen relatieve en vanzelfsprekend al zeker geen absolute.

Dit amendement wordt louter in persoonlijke naam en om louter juridische redenen ingediend. Het vertegenwoordigt op geen enkele wijze de wens en inzicht van mijn fractie, noch van mij persoonlijk. Integendeel dient het enkel een juridisch doel, met name duidelijkheid te helpen verschaffen over de vraag naar de niet-standstill-verplichting. Het amendement is in dit opzicht nuttig om de bedoeling van de grondwetgever duidelijk tot uiting te brengen. Het opzet ervan beperkt zich daar ook uitdrukkelijk toe.

Ik zal bijgevolg ook zelf tegen dit amendement stemmen. Gelet op het feit dat wij op geen enkele wijze ook maar enige standstill-verplichting ontleend willen zien aan het nieuwe artikel 7bis van de Grondwet.

Sander Loones (N-VA)